KULLEĠĠ SAN NIKOLA

L-EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA

FRAR 2016

Il-Ħames Sena	IL-MALTI (Il-Fehim mis-Smigħ)	Il-Ħin: 30 minuta

Il-Karta tal-Għalliema

Gwida għat-Tmexxija tal-Eżami tal-Fehim mis-Smigħ

1. Qassam il-karti bil-mistoqsijiet u itlob lit-tfal jiktbu isimhom, kunjomhom u l-klassi.
2. Aqra l-iskript bil-mod u b'leħen ċar kemm tista'.
3. L-iskript **aqrah darbtejn**, kwarta kull darba.

Tfal, tistgħu tibdew taqraw il-mistoqsijiet f'qalbkom. Għandkom 5 minuti. Tiktbu xejn.

(Wara 5 minuti)

Issa se nisimgħu s-silta bl-isem 'Żewġt Iħbieb'. Isimgħu sew għax wara tridu twieġbu xi mistoqsijiet. Is-silta u l-mistoqsijiet se naqrahomlkom darba, nagħtikom iċ-ċans twieġbu, u wara nerġa' naqralkom is-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba. Waqt li qed tisimgħu din is-silta, tistgħu tibdew twieġbu l-mistoqsijiet. Fl-istess ħin, iżda, ibqgħu attenti għal dak li qegħdin tisimgħu.

Se nibdew.

Żewġt iħbieb iddeċidew li jmorru mixja fil-kampanja. Kienu ħbieb tal-qalb u kienu ilhom jafu lil xulxin għal bosta snin. Kienu qishom ħobża u sikkina jew aħjar id-di u d-do. Kienu jwiegħdu li jaqbżu għal xulxin f'kull saram li jsibu rwieħhom fih! Dakinhar, bla ma kienu jafu, kienu se jaraw kemm tiswa dik il-wegħda li għamlu lil xulxin.

It-tnejn kellhom moħħhom mistrieħ b'dik il-wegħda li għamlu u ħasbu li ma kellhomx għalfejn iħabblu rashom dwar l-inkwiet li setgħu jġarrbu.

Dakinhar qatgħuha li jgħaddu minn foresta. F'nofs triqithom semgħu ħoss ġej minn warajhom u meta ħarsu, lemħu ors kannella kbir miexi b'pass meqjus lejhom. Wieħed mill-ħbieb ħaseb għal rasu u tela' jiġri maz-zokk tal-ewwel siġra li sab.

L-ieħor tħawwad. Ma kienx jaf x'se jaqbad jagħmel. Fl-aħħar intelaq mal-art u lagħabha ta' mejjet. Ipprova, kemm seta' jżomm in-nifs u żamm għajnejh u xofftejh marsusa. Sieħbu kien qed jara kollox minn fuq is-siġra. L-ors resaq lejh u qagħad

ixammem u jfesfes ma' widnejh, ma' mnifsejh u ma' ġismu kollu. Meta l-ors ħaseb li dak kien mejjet, kompla sejjer fi triqtu jfittex xi ħaġa aħjar x'jikkaċċja.

Dak li kien fuq is-siġra niżel jiġri ħdejn sieħbu.

"Ħlisnieha llum! X'waħda kienet se tiġrilna! Aqtagħli l-kurżità xbin: dak l-ors x'qagħad ifesfislek f'widnejk?"

L-ieħor ma ħasibhiex darbtejn. Dar lejh u qallu, "Mela ħa ngħidlek x'qalli la trid tkun taf. Qalli li tassew fik ħabib int biex mal-ewwel saram ħsibt għal ġildek u ma ħabbiltx rasek għalija!"

(Adattata minn *'Il-Ħrejjef ta' Esopu'* ta' Saviour Sammut)

* * *

Issa li smajtu din is-silta, se naqralkom il-mistoqsijiet. Waqt li qed naqralkom il-mistoqsijiet tistgħu tibdew taħdmu t-tweġibiet.

Mela, issa se naqralek Taħriġ A.
Immarka t-tweġiba t-tajba billi tagħmel linja taħtha skont dak li smajt fis-silta.

Immarka (✓) fil-kaxxa t-tajba. (10 marki)

1. Iż-żewġt iħbieb kienu ilhom jafu lil xulxin

a)	sena.	
b)	sentejn.	
ċ)	ftit żmien.	
d)	żmien twil.	

2. Kienu "ħobża u sikkina" tfisser

a)	li kienu ħaġa waħda.	
b)	li kienu jaqtgħu l-ħobż bis-sikkina.	
ċ)	li kienu jiġġieldu ta' spiss.	
d)	li kienu furnara.	

3. Darba minnhom iddeċidew li jgħaddu minn

a)	ġnien.	
b)	foresta.	
ċ)	deżert.	
d)	kuritur.	

4. Meta ħarsu warajhom, huma raw ors

a)	abjad.	
b)	zopp.	
ċ)	kannella.	
d)	mutu.	

5. Malli ra l-inkwiet, wieħed mill-ħbieb

a)	tela' ma' siġra.	
b)	ġera ġirja.	
ċ)	qabeż qabża.	
d)	beda jgħajjat.	

6. It-tieni wieħed

a)	beda jwerżaq.	
b)	intelaq mal-art.	
ċ)	tela' ma' siġra.	
d)	waddab ġebla.	

7. X'ħin l-ors ħaseb li t-tifel li kien mal-art kien mejjet

a)	tela' fuqu.	
b)	baqa' miexi.	
ċ)	gidmu.	
d)	beda jkaxkru.	

8. “Ifesfislek f’widnejk” tfisser

a)	ikellmek f’widnejk.	
b)	iwerżaq f’widnejk.	
ċ)	jilgħab ma’ widnejk.	
d)	isaffar f’widnejk.	

9. “Ma ħabbiltx rasek” tfisser

a)	ma ndunajtx.	
b)	ma nkwetajtx.	
ċ)	ma ħabbiltx xagħrek.	
d)	ma sibt xejn.	

10. F’din l-istorja jissemmew

a)	2 karattri.	
b)	3 karattri.	
ċ)	5 karattri.	
d)	8 karattri.	

Issa se ngħaddu għal Taħriġ B.
Immarka t-tweġiba t-tajba billi tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba.

Immarka (✓) fil-kaxxa VERU jew FALZ (8 marki)

		Veru	Falz
11	Iż-żewġt iħbieb imorru mixja ħdejn il-baħar.		
12	Huma għamlu wegħda lil xulxin.		
13	F’nofs triqithom semgħu ħoss ġej minn quddiemhom.		
14	Iż-żewġt itfal telgħu mas-siġra.		
15	‘Marsusa’ tfisser magħluqa.		

16	L-ors ħaseb li wieħed mit-tfal kien mejjet.		
17	Wieħed mill-ħbieb kien imdejjaq għax sieħbu abbandunah fl-aktar ħin li kellu bżonn l-għajnuna.		
18	Din l-istorja għandha tagħlima xi twasslilna.		

Issa se ngħaddu għal Taħriġ Ċ.

19. Aqta' sing taħt it-tajba. (marka)

Isem adattat għal din l-istorja hu (Foresta bla siġar, Il-Ħajja tal-ors, Is-siġar tal-Gżejjer Maltin, Tgħallem għaraf il-ħbieb).

20. Mill-istorja sib kelma li tfisser 'inkwiet'. _________________ (marka)

Issa se nerġa' naqralkom is-silta u wara l-mistoqsijiet. Tistgħu tiċċekkjaw it-tweġibiet tagħkom u timlew fejn ħallejtu vojt.

Wara li taqra s-silta u l-mistoqsijiet għat-tieni darba agħti ftit minuti lit-tfal biex tara li jkunu lesti. Fl-aħħar tista' tgħid:

Grazzi! L-eżami tas-smigħ spiċċa. Saħħa!